

BÊN ĐÀI TUỞNG NIỆM
(Kịch nói)

Tác giả: Đỗ Lan

NHÂN VẬT:

CHỊ NHÂN: 30 tuổi Bí thư đoàn

ÔNG NGHĨA: 70 tuổi Thương binh

ANH CHÍ: 35 tuổi Kỹ sư con ông Nghĩa

TÂM: 25 tuổi Thanh niên

HÙNG: 25 tuổi Thanh niên

TÓP ĐÔNG THANH NIÊN: Lao động dọn nghĩa trang

KHÔNG GIAN - THỜI GIAN

- Tại nghĩa trang đang hoàn thiện phần mộ.
- Buổi sáng gần tới ngày 27 - 7.

CẢNH TRÍ

- Trái sân khấu kì đài tổ quốc ghi công ban thờ - bát hương.
- Phải sân khấu từng lô - từng hàng mộ ắp dỡ

MÀN MỞ

Tốp thanh niên ngồi ở bậc lên kỳ đài, một thanh niên hát bài hát từ câu “*Lắng tai nghe đàn bầu*”

Hết bài tất cả vỗ tay

TÂM: Hay! Tối 26/7 sẽ hát bài này khi thấp nền tri ân ở đây.

THANH NIÊN: Tiếp theo giới thiệu đồng chí Hùng hát bài “Cỏ non thành cỏ”

NHÂN: Chào các bạn, thôi để giải lao lại tiếp tục văn nghệ, bây giờ chúng ta thu dọn gạch ốp ra phía ngoài. Lau chùi những ngôi mộ đã ốp xong.

HÙNG: Không hoàn thiện nốt số mộ này hả chị.

NHÂN: Còn có 5 ngày nữa, xã định tổ chức thấp nền tri ân vào tối 26/7 nhưng tổ thợ gây khó khăn cho địa phương vùi vĩnh xã không đồng ý. Nên đã bỏ đi làm ngoài không hoàn thiện nốt, sáng nay xã đã quyết định để thanh niên dọn dẹp đến 25 tới theo sơ đồ đem bia đặt lên mộ để phục vụ lễ tri ân tối 26/7 sau đó hoàn thiện tiếp.

TÂM: Không thể được.
Chị Nhân ạ! Xã có thể huy động thợ địa phương mình ra hỗ trợ. Cả năm có một ngày không thể để các gia đình liệt sỹ ra thấp hương cho người thân mà mộ phần lại đang dở thế này được.

NHÂN: Lãnh đạo địa phương đang làm việc với anh kỹ sư nhưng trước mắt chúng ta cứ tiến hành thu dọn, lau rửa những ngôi mộ đã ắp xong, dọn sạch lối đi trong khu mộ

HÙNG: Nếu mai thợ lại tiếp tục làm thì sao ạ.

NHÂN: Thì chúng ta lại chuyển gạch ra phụ giúp thợ cho nhanh.

TÂM: Phiền phức quá.

NHÂN: Thôi! Bây giờ cùng chuyển hết số gạch ra ngoài, một số đồng chí lấy khăn lau sạch xi măng ở những ngôi mộ đã xong, các đồng chí còn lại lấy chổi quét, hót sạch cát ở đường đi giữa những hàng mộ và đường đi vào kỳ đài (*Tất cả đi làm Chí vào về bọc dọc ngôi xuống ghế*)

CHÍ: Muốn đẹp, muốn nhanh lại không chịu chi, mà mình có xin đâu cơ chứ, chỉ vay mà cũng không được.

NHÂN: Thế nào anh Chí, cố gắng hoàn thiện nốt số mộ đang dở cho chúng em đi.

CHÍ: Cô thấy đấy! gần hết tháng rồi mà tài vụ không mang tiền về phát lương cho thợ.

NHÂN: Đó là việc của công ty anh chứ.

CHÍ: Đấy! Vì thế hôm qua tôi mới hỏi vay tiền địa phương mà không được buộc lòng phải cho thợ nghỉ đi làm ngoài để lấy tiền ăn.

NHÂN: Anh Chí! Chiêu này của anh không ổn rồi.

CHÍ: Chiêu gì?

NHÂN: Hôm qua anh về xã hỏi vay 100 triệu để lấy tiền ăn, xã không đồng ý là thế. Từ hôm qua anh cho thợ nghỉ đi làm nhà tư.

CHÍ: Thì đúng như thế!

NHÂN: Nếu chỉ tiền ăn cho 12 người thợ của anh, từ nay đến 27/7 là 6 người, mỗi người mỗi ngày ăn hết 100 ngàn cũng hết hơn 7 triệu. Cá nhân tôi cho anh vay 10 triệu. Nếu anh đồng ý ngay chiều nay anh gọi thợ về hoàn thiện nốt số mộ này có được không.

CHÍ: Không! Làm hay không là việc của tôi.
Cô không thể lấy mấy triệu ra làm khó chúng tôi.

NHÂN: Việc của anh cũng là việc của địa phương chúng tôi, việc của ai cũng vậy, ta phải nhìn vào cái chung, cái lẽ phải.
Với đạo lý uống nước nhớ nguồn em hỏi anh: địa vị anh là con em liệt sỹ, háo hức chờ xong nghĩa trang mới, mộ phần đẹp để ngày 27/7 thắp hương cho cha chú mình, đợi một năm mà nghĩa trang, mộ phần dang dở thế này anh thấy có buồn không.

CHÍ: Đây là công việc, không nói tình cảm.

NHÂN: Đúng là công việc nhưng ý nghĩa thành quả công việc phục vụ ai, cái chung và cái riêng phải có cùng một mục đích phục vụ nhân dân. Hơn nữa đây là công trình với ý nghĩa trung của toàn thể nhân dân “*Uống nước nhớ nguồn*” “*Đền ơn đáp nghĩa*”.

CHÍ: Chúng tôi cũng biết thế nhưng công ty, địa phương không tạo điều kiện cho chúng tôi.

NHÂN: Vậy anh bảo phải tạo điều kiện thế nào nữa. Từ đầu công ty đưa ý kiến là phải đảm đương nhiều công trình, địa phương chúng tôi xin kinh phí đó tự xây dựng theo đúng bản vẽ, công ty không nghe, chính anh phát biểu để công ty làm mới kịp tiến độ, anh là kỹ sư trực tiếp chỉ đạo thi công có đúng không, còn đây kiểu làm ăn gây khó cho địa phương của anh thế này là quá đáng.

CHÍ: Vậy cô có tài đứng ra mà hoàn thiện nốt.

NHÂN: Anh đồng ý thế thì dễ quá, mời anh về Ủy ban xã chúng tôi làm biên bản, tôi sẽ huy động thợ địa phương làm trong 3 ngày nữa là xong, nào xin mời anh đi cùng tôi.

CHÍ: Tôi không phải đi đâu cả (bỏ đi).

NHÂN: Anh Chí, anh đi đâu?

TÂM: Chị Nhân đừng làm căng quá. Sau này chúng ta còn phải phục vụ thợ cơ mà.

NHÂN: Em không lo, thôi ta đi làm tiếp đi
(Cả 2 đi làm ông Nghĩa vào)

ÔNG NGHĨA: Đúng rồi, công sát chân đê từ chùa Thầy lên bốn cây số, công đã làm xong đúng xã này rồi, sao sắp 27/7 rồi mà vẫn ngổn ngang thế này.

HÙNG: Cháu chào bác!

ÔNG NGHĨA: Chào cháu (nói vào)
chào tất cả các cháu nhé (vọng ra, cháu chào bác)
Cháu cho bác hỏi?

HÙNG: Dạ! bác hỏi gì ạ?

ÔNG NGHĨA: Sắp 27/7 rồi sao không hoàn thiện cho xong số mộ hả cháu

HÙNG: Rách chuyện thế đấy bác ạ!

ÔNG NGHĨA: Sao mà rách chuyện hả cháu.

HÙNG: Chị Nhân ơi! mời chị về có khách ạ!

NHÂN: Chào bác!

ÔNG NGHĨA: Chào chị!

HÙNG: Xin giới thiệu với bác chị Nhân đây là Bí thư Đoàn xã được phân công giám sát thi công ở nghĩa trang. Bác có việc gì xin trao đổi với chị Nhân đây ạ!

NHÂN: Bác có công việc gì ạ!
Cháu mời bác vào nhà khách nói chuyện.

ÔNG NGHĨA: Không tôi muốn thấp hương thôi
Ta ở đây cho tiện chị ạ!

NHÂN: Vâng! Xin mời bác lên kỳ đài ạ
(Nhân để khay lên ban thờ)

Hùng em có bật lửa không?

HÙNG: Có bật lửa đây bác.

ÔNG NGHĨA: *(Thắp hương đứng khấn hai người đứng hai bên khi ông Nghĩa vái 2 người vái theo)*

NHÂN: Thắp hương rồi mời bác vào nhà khách xơi nước ạ!

ÔNG NGHĨA: Ta ngồi ngoài này cho tiện chị ạ!

NHÂN: Vậy bác thông cảm cho chúng cháu ạ!
(Hai người ngồi xuống bàn ở sân trước kỳ đài)
Mời bác ngồi đây ạ! *(kéo ghế)*
(Gọi Tâm) Tâm ơi! em vào lấy nước ra đây hộ chị!

HÙNG: *(Xách túi hoa quả, hương xuống để lên bàn)*
Sao bác còn lễ ở đâu nữa ạ!

TÂM: *(Mang nước ra rót)*
Cháu mời bác xơi nước ạ!

ÔNG NGHĨA: Bác xin.

NHÂN: Thế bác còn đi nghĩa trang nào nữa ạ?
Cháu muốn hỏi bác
Bác quen ai mà lại tới thắp hương nghĩa trang quê cháu ạ?

ÔNG NGHĨA: Tôi muốn đặt lễ này lên mộ đồng đội tôi ở nghĩa trang này mà...

HÙNG: Mà sao hả bác?

ÔNG NGHĨA: Mà mộ chưa làm xong, không có bia thì...
Tìm làm sao được?

NHÂN: Bác có nhớ tên liệt sỹ đó không ạ!

ÔNG NGHĨA: Có chứ, đồng chí ấy lúc nào cũng ở trong tim tôi.

NHÂN: Vậy thì yên tâm, bác xơi nước cháu vào tử lấy hồ sơ mộ của nghĩa trang tìm cho bác.

ÔNG NGHĨA: Thế thì tốt quá
(Nhân đi ông Nghĩa lấy điện thoại ra tìm)

TÂM: Liệt sỹ bác muốn tìm tên là gì ạ?

ÔNG NGHĨA: Đây! Người tôi muốn tìm đây *(Đưa điện thoại cho Hùng)*
Người bắt tay đại tướng đấy!

HÙNG: Hình như cháu đã nhìn thấy tấm hình này...

TÂM: *(Ngó xem)* ở nhà chị Nhân treo cạnh bàn thờ đấy.

HÙNG: Ủ! Đúng rồi, đúng rồi!

TÂM: Chị Nhân ơi, chị Nhân!

NHÂN: Cái gì thế!

TÂM: Chị xem này tấm hình này ở bàn thờ nhà chị cũng có *(Đưa điện thoại cho Nhân)*
(Chị Nhân xem ngời gục xuống bàn)

HÙNG: Chị Nhân, chị làm sao thế?

NHÂN: *(Nghẹn ngào)* không chị không sao.

ÔNG NGHĨA: Cháu đã bình tĩnh lại chưa?

NHÂN: Cháu không sao đâu bác ạ!

ÔNG NGHĨA: Cháu uống nước đi *(Đưa nước cho Nhân)*
Bác Lịch với cháu là thế nào?

NHÂN: Thưa bác, liệt sỹ này là bác ruột cháu.

ÔNG NGHĨA: Đột ngột quá phải không cháu?

TÂM: Bác biết bác Lịch ạ!

ÔNG NGHĨA: Ủ, bác Lịch là đồng đội là Thủ trưởng của bác, vậy mà nay mới tới đây được. Thế sao gần tới ngày 27 rồi mà nghĩa trang lại không hoàn thiện nốt số mộ này.

HÙNG: Tổ thợ định gây khó khăn cho địa phương cháu.

NHÂN: Hùng! Thôi việc này em không nói kéo ảnh hưởng chung
Em giờ sơ đồ tìm mộ bác Lịch cho chị.

ÔNG NGHĨA: Vậy mà đã 50 năm rồi, 50 năm nay tôi mới dám tới đây tạ lỗi với người đã cứu mình *(ông Nghĩa đứng dậy lảng đi lấy*

khăn lau nước mắt, Nhân đứng dậy kéo ông Nghĩa ngồi xuống ghế)

NHÂN: Kìa bác, mời ngồi uống nước.

ÔNG NGHĨA: Bác đã 3 lần vào Quảng Trị tìm bác Lịch, khi biết chắc chắn mới báo cho gia đình. Nhưng thật khổ nỗi địa phương trong đó cho biết số mộ liệt sỹ hy sinh trận ấy đã quy tập vào nghĩa trang nhưng không mộ nào còn tên, thế mới khổ chứ.

HÙNG: Đây rồi, chị Nhân mời bác ra xem mộ bác Lịch đây.

NHÂN: Đây bác, mộ bác cháu ... hàng 5 mộ số 3.

ÔNG NGHĨA: Thế này thì rõ quá rồi.

NHÂN: Trong số mộ liệt sỹ rất nhiều người chưa mang được hài cốt về nhưng địa phương đều xây mộ gấn bia, thân nhân hàng năm hoặc ngày giỗ tới đây thắp hương vọng bái.

ÔNG NGHĨA: Đúng! Cũng như dân vùng biển xây mộ gió cho những người đi biển không về được.

Anh Lịch! Nay tôi cũng làm lễ anh như vậy
(Ông Nghĩa xách túi hương hoa quả đi tới mộ)

NHÂN: Đây bác, mộ số 3 hàng số 5.

TÂM: *(Đặt khay trước mộ, ông Nghĩa đặt bó hoa lên mộ, Nhân châm hương)*

NHÂN: Hương đây bác!
(Ông Nghĩa cầm hương khấn)

“Kính thưa vong linh anh Lê Hiền Lịch. Tôi là Nghĩa liên lạc của anh. Anh Lịch ơi năm mươi năm rồi anh em cách biệt, hồn anh ở mãi trong tôi, nhiều đêm không ngủ nhớ anh lệ trào khóe mắt, năm mươi năm cách biệt mấy lần vào anh không cho gặp, nay đành về quê tạ tội với anh, một nén tâm nhang, một tấm lòng thành xin anh thứ lỗi cho Nghĩa tôi, cho người đồng đội tuổi già thương tật (ông Nghĩa cầm hương, ngồi lặng trước mộ)”

TÂM: *(Cầm hương rồi gọi tốp Thanh niên)*

Các đồng chí ơi! lại đây châm hương rồi đi cắm tất cả các mộ trong nghĩa trang.

Chị Nhân mời bác lại bàn ngồi xơi nước.

NHÂN: Thôi! Mời bác ra bàn xơi nước

TÂM: (Đưa nước) cháu mời bác!

ÔNG NGHĨA: Bác xin, các cháu uống nước đi.

NHÂN: Cháu xin phép được hỏi bác
Bác quê ở đâu ạ?

ÔNG NGHĨA: Xa lắm, bác ở cuối Sơn La cơ.

NHÂN: Khi bác Lịch cháu hy sinh bác có biết không ạ!

ÔNG NGHĨA: Có...không chỉ biết mà bác không thể quên được ngày đó.

TÂM: (Gọi) mời các đồng chí giải lao uống nước đã
Bác ơi xin bác kể lại câu chuyện chiến đấu của bác Lịch cho chúng cháu nghe với ạ!

ÔNG NGHĨA: Thế Hội Cựu chiến binh không nói chuyện truyền thống địa phương cho thanh niên học tập à?

NHÂN: Không, có ai biết mà kể hả bác!

ÔNG NGHĨA: Có chứ, không biết thì trong sổ truyền thống địa phương phải có chứ. Thế nào trong lưu trữ của Đảng bộ còn giữ tờ báo quân đội ngày đó chứ.

TÂM: Bác ơi, bác là nhân chứng sống những sự việc ngày đó. Hôm nay xin bác kể lại chiến đấu hy sinh của bác Lịch cho chúng cháu nghe với.

HÙNG: Cháu xin lỗi được hỏi tên bác là gì?

ÔNG NGHĨA: À! Tôi xin tự giới thiệu
Tôi là Nguyễn Văn Nghĩa. Đầu năm 1972 tôi được bổ sung vào đơn vị, năm đó bác Lịch là chính trị viên đại đội, vì tôi nhanh nhẹn được gọi lên làm liên lạc, có lần đi công tác bác Lịch gặp đồng đội cũ, 2 người trò chuyện tôi mới biết bác Lịch là người bắt sống đại tá Thọ ở đường 9 năm 1971. Sau đó, được ra Bắc dự hội nghị chiến sỹ thi đua toàn quân và được gặp đại tướng Võ Nguyên Giáp. Rồi đồng đội bác Lịch hỏi: “Hồi đó tôi nghe tin ông đi Liên Xô học cơ mà” bác Lịch cười “có, Bộ quốc phòng có cử tôi đi học nhưng vì giữ lời hứa và mang quà của Đại tướng cho đơn vị thế là tôi xin được trở lại chiến trường”

HÙNG: Vậy bác có được quà gì không?

ÔNG NGHĨA: Hôm bác Lịch vào có thư của Đại tướng kèm 5 cân kẹo hải châu, 1 tút thuốc Điện Biên và một sấp báo quân đội. tôi xin bác Lịch một tờ báo đó và giữ tới bây giờ.

TÂM: Bác có mang theo tờ báo đó không ạ?

ÔNG NGHĨA: Không! Tờ báo đó đăng toàn bộ hội nghị anh hùng chiến sỹ thi đua toàn quân năm 1971 ở trang nhất là ảnh Đại tướng bắt tay và hỏi chuyện bác Lịch, con trai tôi chụp và lưu ảnh đó vào điện thoại cho tôi đây!

Thế rồi tháng 4 năm 1972, tổ trinh sát xuống bóm địch để chuẩn bị đánh lớn thì có lệnh của mặt trận gọi bác Lịch về đơn vị làm báo cáo thành tích để tuyên dương anh hùng lực lượng vũ trang. Trên đường rút về gặp địch chặn đường bác Lịch tổ chức đánh, vì lực lượng không cân sức địch lại có pháo iểm trợ, tổ trinh sát còn 4 người ngừng pháo chúng tôi rút đi hướng khác nhưng bị địch phát hiện hướng đại niên về phía chúng tôi, bác Lịch nhảy tới đè tôi xuống rãnh nước ở sườn đồi thoát khỏi luồng đạn đại niên. Nhưng không may 1 quả M79 rơi trúng lưng thế là bác Lịch hy sinh, tôi thì bị thương nặng gần sáng được du kích tới cáng tôi về viện và mai táng các đồng chí hy sinh, sau đó tôi chuyển ra Bắc điều trị và chuyển ngành.

TÂM: Vì giữ lời hứa với đồng đội, không đi học trở lại chiến trường chiến đấu hy sinh khi cứu đồng đội xứng đáng là anh hùng. Thật tiếc chuyện này hôm nay chúng cháu mới được nghe chính người trong cuộc kể lại.

HÙNG: Tiếc quá!

NHÂN: Tiếc gì hả Hùng?

HÙNG: Giá như con người biết chuyện chiến đấu hy sinh của các liệt sỹ nói lại cho thanh niên nghe như hôm nay thì hay biết mấy phải không chị Nhân.

ÔNG NGHĨA: Việc này rất bổ ích với thanh niên, các cháu nên kết hợp và nhờ Hội Cựu chiến binh địa phương.

TÂM: Đúng đấy chị Nhân ạ! Như bác Nghĩa nói mình phải dựa vào Hội Cựu chiến binh xem có ai trong hoặc không phải cựu chiến binh mà được biết chuyện chiến đấu hy sinh của hai

liệt sỹ chống Pháp ở thôn Hiếu Hiệp là ông Đồng và ông Hối
mời kể lại cho thanh niên nghe để học tập thì hay quá.

NHÂN: Xong ở đây mời bác về nhà cháu nghỉ để bố cháu được hỏi
bác chút chuyện.

Các đồng chí ơi, chúng ta tiếp tục thu dọn đi.

ÔNG NGHĨA: Sao sắp tới 27/7 rồi mà thợ lại nghỉ hả cháu?

HÙNG: Dỡ bết thế đấy bác ạ.

NHÂN: Thôi Hùng em đi lau những ngôi mộ đã ộp xong đi.

ÔNG NGHĨA: Tốp thợ thật thiếu ý thức, ngày 27/7 tới nơi rồi mà bỏ dở
dang mộ thế này! Thật là không có trách nhiệm với cộng
đồng.

(Chỉ ra phía sau ông Nghĩa)

NHÂN: Cháu xin giới thiệu với bác đây là anh Chí kỹ sư phụ trách
thi công nghĩa trang xã cháu đấy bác ạ!

CHÍ: Kìa bố, bố đi đâu mà lại tới đây.

ÔNG NGHĨA: Xin giới thiệu với cháu đây là con trai tôi.

NHÂN: Tình cờ quá, mời bác và anh ngồi xơi nước.

CHÍ: Bố tới tìm con có việc gì ạ!

ÔNG NGHĨA: Không bố tới đây thắp hương cho ân nhân của bố và cũng để
xem con làm ăn thế nào?

CHÍ: Bố thấy thế nào ạ! Khuôn viên rộng rãi, bồn hoa, chậu cảnh
tiện giao thông đẹp chứ ạ!

NHÂN: Dạ bác và anh ngồi xơi nước để cháu ra dọn cùng anh em
một lát *(đi)*

CHÍ: Bố đặt lễ ở kỳ đài thế còn lễ ở mộ kia?

ÔNG NGHĨA: Việc của bố hôm nay đáng lẽ con phải làm hàng ngày rồi
điện về cho bố mới là phải. Tới đây bố buồn quá.

CHÍ: Sao thế hả bố?

ÔNG NGHĨA: Còn có 5 ngày nữa là tới ngày 27/7 mà con bỏ những ngôi
mộ dỡ dang như thế này, bố thương đồng đội của bố quá.

CHÍ: Thì cũng tại địa phương thôi bố ạ!

ÔNG NGHĨA: Công ty con thi công vốn đầu tư của nhà nước sao lại tại địa phương được.

CHÍ: Vì gấp rút thế này mới cần địa phương hỗ trợ vì nhà nước với nhân dân cùng làm.

ÔNG NGHĨA: Tôi hiểu rồi! con ra đây *(kéo Chí đi ra ngôi mộ vừa thấp hương)*
Con có biết ngôi mộ này là mộ của ai không?

CHÍ: Thì mộ liệt sỹ mà bố.

ÔNG NGHĨA: Mộ “Liệt sỹ” sao con vô tình đến thế
Con ơi tấm ảnh bố con mình treo ở bàn thờ, người bắt tay Đại tướng nằm ở mộ này đây.

CHÍ: Sao mộ bác ấy bố 4 lần vào Quảng Trị tìm không thấy cơ mà.

ÔNG NGHĨA: Không thấy, gia đình bác ấy cũng vào tìm rồi nhưng ở quê cũng phải xây mộ ở nghĩa trang để ngày 27/7 hàng năm nhân dân, đồng đội và người thân có chỗ để thấp hương tưởng vọng chứ con.
Bố đã nhiều lần kể cho các con nghe bác Lịch đã cứu bố được sống mà bác ấy thì chết. Không có sự hy sinh của bác ấy thì bố không còn thì không có các con thế sao bây giờ con bỏ dờ như thế này gây khó cho địa phương. Ngày 27 này nhân dân ra thấp hương thấy thế này sẽ đánh giá anh thế nào? Bây giờ các cháu thanh niên ở đây đã biết bác Lịch là người cứu sống bố mà con lại là người chỉ huy xây dựng nghĩa trang.
(ông Nghĩa châm hương đưa cho Chí)
Hương đây con cắm lên mộ mà tạ lỗi với bác Lịch và các liệt sỹ đi.

ÔNG NGHĨA: Nào các cháu nghỉ tay, hạ lộc giúp bác ra bàn để uống nước nào *(Chí dắt bố ra bàn, Tâm Hùng bung lể ra)*
Các cháu ạ! Đúng là duyên, Chí là con trai tôi xây dựng nghĩa trang này lại có mộ ân nhân của tôi, con tôi có sai xót tôi là bố thay con được xin lỗi các liệt sỹ cùng toàn thể nhân dân địa phương. Từ chiều nay bác xin ở lại phụ con trai bác hoàn thiện nốt những ngôi mộ này.

NHÂN: Ấy không được, nếu ở lại cháu mời bác về nhà cháu nghỉ, công việc phụ thợ ở đây để chúng cháu làm ạ!

ÔNG NGHĨA: Thế nào con?

CHÍ: Vâng con xin lỗi bố, tôi xin lỗi chị Nhân và các bạn, chiều nay tôi sẽ gọi tất cả thợ quay về nghĩa trang để hoàn thiện.

HÙNG: *(Cùng tốp thanh niên vỗ tay)*
Hoan hô anh Chí.

ÔNG NGHĨA: Chí này!

CHÍ: Dạ!

ÔNG NGHĨA: Bố còn một điều muốn hỏi con

CHÍ: Gì hả bố?

ÔNG NGHĨA: Còn cái sai cơ bản trong xây dựng.

NHÂN: Sai chỗ nào thưa bác?

CHÍ: Sai cái gì ạ!

ÔNG NGHĨA: Với con mắt của một kỹ sư xây dựng mà xây công thể kia là không cân bằng khuôn viên.

CHÍ: Cân bằng thế nào cơ ạ?

ÔNG NGHĨA: Công sát chân đê bị át, đứng trên đê trông thì công thấp, xuống chân đê trông thì công cao nhìn nó đông. Nếu như xây cổng lùi lại 25m, bên ngoài đào ao 15m ngang rồi vĩa thả sen, xây cầu qua ao đi vào, quanh bờ 5 - 6m trồng cây, trồng hoa, lát đường kê ghế đá ở các góc cây có đẹp hơn không?

CHÍ: Nhưng đây là kế hoạch của địa phương mà!

ÔNG NGHĨA: Còn công thì... ban sáng lúc bố tới đây ngồi đầu dốc cùng mấy cụ già các cụ bình luận “anh kỹ sư này chỉ ở nhà tầng không vào nhà gỗ bao giờ”

TÂM: Thế là thế nào ạ?

CHÍ: Con chưa hiểu.

ÔNG NGHĨA: “Anh kỹ sư treo câu đối cao hơn hoành phi”.

- CHÍ:** Bồ chí câu đối công là ý kiến của địa phương.
- ÔNG NGHĨA:** *(Cười) lại tại địa phương...*
Người kỹ sư phải có con mắt thẩm mỹ, các cụ nói đúng đấy con ạ, như nhà mình đây... câu đối là phải treo dưới quá giang, dưới sà ha, dưới bức đại tự *(Hoành phi)*.
- CHÍ:** Thì cán bộ địa phương bảo làm như thế!
- ÔNG NGHĨA:** Ủ thì... cán bộ địa phương có người hiểu cái này, có người hiểu cái kia. Ai mà hiểu được hết thì con phải phân tích đúng sai cho phù hợp nên ban sáng mấy cụ già nói sai là ở anh kỹ sư chứ có nói sai do cán bộ địa phương đâu. Vì thế mới có câu “*Chấp bút thành thi vẫn phải học kẻ vu vi chi đạo*”.
- CHÍ:** Vâng! con xin tiếp thu làm kinh nghiệm cho các công trình sau.
- TÂM:** *(Bưng đĩa hoa quả mời ông Nghĩ, mời từng người)* cháu mời bác, mời anh, mời tất cả mọi người.
- NHÂN:** Hôm nay bác là thầy giáo lịch sử, giảng cho chúng cháu truyền thống đoàn kết, yêu thương của dân tộc của địa phương cháu. Chúng cháu học được tình yêu thương, cách đối nhân xử thế, cách làm người “*Uống nước nhớ nguồn*” là đạo lý chung...

MÀN